

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie IV./2017
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 18/2016
populárny názov	Zrušenie právoplatného rozhodnutia deklaratórnej povahy
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Zrušenie právoplatného rozhodnutia deklaratórnej povahy nezakladá bez ďalšieho právo strany v konaní na vrátenie poskytnutého plnenia, pretože rozhodujúce je, či právny dôvod plnenia spočíval na reálne existujúcom hmotnoprávnom základe. Zrušenie právoplatného rozsudku by založilo samo osebe právo na vydanie bezdôvodného obohatenia iba v prípade právoplatného rozsudku majúceho konštitutívne účinky.
skutkový stav a základné fakty	Rozsudkom okresného súdu z 30. mája 2008 boli sťažovatelia ako žalovaní zaviazaní zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne z titulu náhrady škody sumu 271 552 Sk spolu s 15,5 % úrokom z omeškania. Rozsudkom krajského súdu z 26. januára 2010 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Sťažovatelia následne svoje platobné povinnosti vyplývajúce z uvedeného právoplatného rozsudku vrátane úrokov a trov splnili v rámci exekúcie, ktorá sa voči nim viedla. Zaplatili takto celkom 22 477,74 €. Nálezom ústavného súdu č. k. IV. ÚS 71/2011-40 z 9. júna 2011 bol rozsudok krajského súdu z 26. januára 2010 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie pri súčasnom vyslovení porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Následne uznesením krajského súdu z 24. apríla 2012 bol zrušený rozsudok okresného súdu a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Od tej doby prebieha konanie o náhradu škody na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 40/2004, zatiaľ bez meritórneho rozhodnutia. Na základe uvedených skutočností sťažovatelia 31. októbra 2012 podali na okresnom súde návrh na vydanie platobného rozkazu, v ktorom sa domáhali toho, aby boli žalobcovia z titulu vydania bezdôvodného obohatenia spoločne a nerozdielne zaviazaní zaplatiť 22 477,74 €, teda sumu rovnajúcu sa plneniu, ktoré sťažovatelia zaplatili na základe už zrušeného právoplatného rozsudku. Po vydaní požadovaného platobného rozkazu žalobcovia podali proti nemu odpor a vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 22 C 50/2013. Uznesením okresného súdu z 28. októbra 2014 bolo napadnuté konanie prerušené do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 4 C 40/2004. Proti uzneseniu o prerušení konania podali sťažovatelia odvolanie, pričom

	<p>zároveň na účet okresného súdu zložili 31. decembra 2014 do súdnej úschovy sumu 22 477,74 € (sumu rovnajúcu sa požadovanému plneniu), a to na účel prípadného uspokojenia žalobcov v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 40/2004 s tým úmyslom, že zložením plnenia do súdnej úschovy nedôjde k naplneniu dôvodu na prerušenie konania vedeného pod sp. zn. 22 C 50/2013 a toto bude môcť riadne pokračovať.</p> <p>Uznesením krajského súdu z 30. júna 2015 bolo uznesenie okresného súdu o prerušení konania potvrdené. Uznesenie bolo sťažovateľom doručené 20. júla 2015.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľov uvedenými uzneseniami všeobecných súdov došlo k porušeniu ich označených práv podľa ústavy a dohovoru.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či</p> <p>a) uznesením krajského súdu z 30. júna 2015, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu o prerušení konania sp. zn. 22 C 50/2013, bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru,</p> <p>b) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 50/2013, ako aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu z 30. júna 2015</p> <p>Z pohľadu ústavného súdu v súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 6 Co 259/2015 a jeho uznesením z 30. júna 2015 treba konštatovať, že rozhodujúce skutkové okolnosti nie sú medzi účastníkmi konania nijako sporné a v plnom rozsahu vyplývajú aj z listinných dôkazov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii. Je teda nepochybné, že rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 40/2004-241 z 30. mája 2008 (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu) boli sťažovatelia zaviazaní zaplatiť žalobcom náhradu škody s úrokmi z omeškania a s trovami konania. Žalobcovia celú právoplatne prisúdenú pohľadávku od sťažovateľov exekučne vymohli. Následne ústavný súd právoplatný rozsudok zrušil a žaloba žalobcov bola (krajským súdom) vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie, pričom k vydaniu nového rozhodnutia vo veci samej dosiaľ nedošlo. Sťažovatelia podali žalobu o vrátenie plnenia poskytnutého žalobcom v rámci exekúcie, a to na tom základe, že právny titul plnenia, teda právoplatný rozsudok, bol v neskoršom konaní zrušený. Ani v tomto konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 22 C 50/2013 nebolo dosiaľ rozhodnuté a konanie bolo právoplatným uznesením (tvoriacim predmet sťažnosti) prerušené do skončenia konania vedeného pod sp. zn. 4 C 40/2004.</p> <p>V okolnostiach danej veci je sporná medzi účastníkmi konania otázka právneho posúdenia existujúcej procesnoprávnej situácie, keď sú súbežne vedené dve konania medzi tými istými účastníkmi, ktorých skutkový základ je rovnaký, pričom je zrejmá aj vzájomná kauzálna súvislosť predmetu oboch konaní.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že právne stanovisko krajského súdu v danej veci, podľa ktorého v danom prípade na rozhodnutie o žalobe sťažovateľov domáhajúcich sa vydania bezdôvodného obohatenia nepostačuje zistenie, že právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo titulom exekučného plnenia, bolo následne zrušené, treba akceptovať. Zrušenie právoplatného rozhodnutia v danom prípade nezakladá bez ďalšieho právo sťažovateľov na vrátenie poskytnutého plnenia, pretože rozhodujúce je, či právny dôvod plnenia spočíval na reálne existujúcom hmotnoprávnom základe.</p> <p>Názor sťažovateľov, podľa ktorého zrušenie právoplatného rozsudku zakladá samo osebe právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, by bol akceptovateľný iba v prípade právoplatného rozsudku majúceho konštitutívne účinky, čo však v tejto veci nie je splnené, keďže išlo o rozsudok deklaratórnej povahy. Znamená to, že zrušeným právoplatným rozsudkom bola len deklarovaná (nie teda konštituovaná) existencia hmotnoprávneho dôvodu plnenia. Samotné právoplatné rozhodnutie preto nepredstavovalo právny dôvod plnenia (v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ale len formu autoritatívnej súdnej</p>

	<p>ochrany dôsledkov existencie tohto právneho dôvodu.</p> <p><i>Per eliminationem</i> možno dospieť k záveru, že právoplatný rozsudok súdu bude právnym dôvodom plnenia (v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka) len vtedy, ak sa právoplatnosťou rozsudku konštituuju (zakladajú, menia alebo rušia) práva a povinnosti subjektov právnych vzťahov. Ak bude takýto rozsudok na základe mimoriadneho opravného prostriedku zrušený, potom pôjde o právny dôvod plnenia, ktorý dodatočne odpadol (v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka).</p> <p>Uvedený záver potvrdzuje správnosť rozhodujúcej úvahy krajského súdu, podľa ktorej o žalobe sťažovateľov na vydanie bezdôvodného obohatenia bude možné rozhodnúť len potom, čo sa vyrieši, či pohľadávka žalobcov voči sťažovateľom (ktorá bola už exekučne vymožená) je dôvodná. Ak by sa totiž táto pohľadávka napokon ukázala ako dôvodná, potom by plnenie získané žalobcami od sťažovateľov nebolo možné považovať za bezdôvodné obohatenie. Práve táto rozhodujúca otázka sa rieši v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 C 40/2004, a preto je namieste, aby pred rozhodnutím o uplatnenom nároku sťažovateľov na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo najprv rozhodnuté o dôvodnosti či nedôvodnosti uplatneného nároku žalobcov na náhradu škody.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a postupom krajského súdu</p> <p>Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou EŠEP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.</p> <p>Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon ani podpredsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázala na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.</p> <p>Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietáhom, teda dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľov.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol v napadnutom konaní nečinný od 20. novembra 2013 do 17. októbra 2014 (jedenásť mesiacov). Úkony, ku ktorým v tomto období došlo, neboli úkonmi vo veci samej a v konečnom dôsledku sa týmito úkonmi iba oddialilo vydanie uznesenia o prerušení konania, k čomu napokon došlo 28. októbra 2014.</p> <p>Hoci prietahy v konaní vedenom okresným súdom v rozsahu 11 mesiacov sú na hranici akceptovateľnosti, z hľadiska ústavnoprávnej relevancie tejto skutočnosti sa javí podľa názoru ústavného súdu ako rozhodujúce, že márnym uplynutím tohto obdobia sa iba oddialilo rozhodnutie o prerušení konania. Znamená to, že aj keby k prerušeniu konania došlo skôr, meritórne rozhodnutie vo veci by sa prakticky rovnakým spôsobom oddialilo. Za uvedených okolností preto zbytočné prietahy spôsobené okresným súdom nemajú dostatočnú ústavnoprávnu intenzitu, a preto ústavný súd ani v tejto časti nemohol sťažnosti vyhovieť.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Sťažnosti sťažovateľov nevyhoveli.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠEP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 41/02, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>exekúcia-exekučný titul bezdôvodné obohatenie žaloba-zamietnutie</p>

spisová značka	II. ÚS 263/2016
populárny názov	Argumentácia väzobne stíhanej osoby
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 8 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 8 ods. 5 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Osoba vo väzbe musí mať v každom prípade možnosť predložiť súdu argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe a vyjadriť sa ku všetkým okolnostiam týkajúcim sa dôvodnosti a zákonnosti väzby.
skutkový stav a základné fakty	<p>Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) z 28. marca 2014 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Väzba začala plynúť od 25. marca 2014 o 15.30 h. Podkladom pre rozhodovanie o väzbe bolo uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 20 a § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona.</p> <p>Na sťažovateľa bola 29. októbra 2014 podaná obžaloba pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona, a to pre tri skutky.</p> <p>Rozsudkom okresného súdu z 19. februára 2015 bol sťažovateľ uznaný vinným z prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona pre jeden skutok. Bol za to odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 12 mesiacov so súčasným uložením ochranného protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou. V súvislosti s ďalšími dvomi skutkami bol spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku.</p> <p>Na tom istom hlavnom pojednávaní uznesením okresného súdu z 19. februára 2015 bol sťažovateľ prepustený z väzby s tým, že sa nahradila písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka okresného súdu.</p> <p>Na základe opravných prostriedkov prokurátora uznesením krajského súdu zo 14. apríla 2015 bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Zároveň uznesením krajského súdu zo 14. apríla 2015 bolo zrušené aj uznesenie o prepustení sťažovateľa z väzby a žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby bola zamietnutá.</p> <p>Novým rozsudkom okresného súdu zo 4. júna 2015 bol sťažovateľ znova uznaný vinným na rovnakom skutkovom základe ako v pôvodnom rozsudku a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 9 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 12 mesiacov a so súčasným uložením ochranného protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou. Čo sa týka zvyšných skutkov, bol opäť spod obžaloby oslobodený. Zároveň uznesením okresného súdu zo 4. júna 2015 bol prepustený z väzby.</p> <p>Na základe opravných prostriedkov prokurátora uznesením krajského súdu z 31. júla 2015 bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Zároveň uznesením krajského súdu z 31. júla 2015 bolo uznesenie okresného súdu o prepustení z väzby zrušené a žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby bola zamietnutá.</p> <p>V novom konaní rozsudkom okresného súdu z 15. októbra 2015 bolo o vine a treste sťažovateľa rozhodnuté tak ako v predchádzajúcom prípade. Uznesením okresného súdu z 15. októbra 2015 bol sťažovateľ znova prepustený z väzby.</p>

	<p>Na základe odvolania prokurátora uznesením krajského súdu z 8. decembra 2015 bol rozsudok okresného súdu opäť zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie s tým, aby v ďalšom konal a rozhodol v inom zložení senátu.</p> <p>Uznesením krajského súdu z 8. decembra 2015 bolo uznesenie okresného súdu o prepustení sťažovateľa z väzby zrušené a jeho žiadosť o prepustenie z väzby bola zamietnutá.</p>
z odôvodnenia	<p>Z pohľadu ústavného súdu treba predovšetkým konštatovať, že podľa stavu existujúceho v čase podania sťažnosti bol sťažovateľ okresným súdom už trikrát uznaný vinným v miernejšom rozsahu, než by to vyplývalo z podanej obžaloby a v súvislosti so všetkými týmito tromi rozsudkami bol okresným súdom vždy prepustený na slobodu. Vo všetkých týchto prípadoch krajský súd rozsudky okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom zakaždým zrušil aj uznesenie o prepustení sťažovateľa z väzby a jeho žiadosti o prepustenie z väzby zamietol. Ako podstatná sa javí aj skutočnosť, že v poradí tretím zrušujúcim uznesením krajského súdu z 8. decembra 2015 bola trestná vec vedená proti sťažovateľovi prikázaná na nové konanie a rozhodnutie inému senátu okresného súdu.</p> <p>Z listinných dôkazov, ktoré má ústavný súd k dispozícii, nepochybne vyplýva, že obhajca sťažovateľa podal vyjadrenie na sťažnosť prokurátora. Toto vyjadrenie datované omylom 28. novembra 2015 (v skutočnosti má byť 25. novembra 2015, pozn.) bolo doručené krajskému súdu faxom 25. novembra 2015, ako aj poštou 27. novembra 2015. Uvedené skutočnosti ani krajský súd nespochybňuje. Rovnako je z uznesenia krajského súdu z 8. decembra 2015 zrejme, že sa týmto vyjadrením sťažovateľa nezaoberal, a to až do tej miery, že ani len nekonštatoval existenciu vyjadrenia.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu vyjadrenie sťažovateľa obsahuje viaceré argumenty, resp. námietky. Z týchto celkom nepochybne má význam pre rozhodnutie námietka, podľa ktorej hoci bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, napriek tomu prokurátor v podanej sťažnosti uvažuje o väzobnom dôvode podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Ďalej je podstatná námietka, podľa ktorej je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vo väzobne riešených veciach konať s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. Táto námietka môže mať význam v súvislosti s opakovanou potrebou zrušovať rozsudky okresného súdu z dôvodu, že tento nedôsledne realizoval právne závery vyplývajúce zo zrušujúcich uznesení krajského súdu, a to až do tej miery, že krajský súd považoval za nevyhnutné vec prikázať inému senátu okresného súdu.</p> <p>Z práva na spravodlivé súdne konanie a z toho vyplývajúcich práv na obhajobu a na povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami strán možno vyvodiť, že rozhodovaním krajského súdu o riadnom opravnom prostriedku prokurátora bez toho, aby sa krajský súd zaoberal vyjadrením sťažovateľa k opravnému prostriedku prokurátora, došlo k porušeniu čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 8 ods. 2 a 5 listiny, ako aj čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Na uvedenom závere nemôže nič zmeniť hypotetická úvaha krajského súdu, ktorý bez znalosti konkrétneho obsahu vyjadrenia sťažovateľa predpokladá, že toto bolo obdobné ako jeho skoršie stanoviská.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tos 113/2015 porušil základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jeho právo na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</u></p> <p><u>Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 Tos 113/2015 z 8. decembra 2015 v časti týkajúcej sa sťažovateľa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>ÚS SR: II. ÚS 18/2013, III. ÚS 198/05, II. ÚS 266/2013, II. ÚS 116/2011, II. ÚS 108/08</p> <p>ESLP: Kraska c. Švajčiarsko z 19. 4. 1993</p>
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov</p>

klúčové slová	rozhodnutie-odôvodnenie väzba-rýchlosť rozhodovania
----------------------	--

spisová značka	II. ÚS 454/2016
populárny názov	Sudcovia opakovane rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	26.01.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Sudcovia najvyššieho súdu, ktorí už v konkrétnej veci pred rozhodovaním o druhom mimoriadnom dovolaní (t. j. pred prijatím napadnutého uznesenia) rozhodovali vo veci opakovane a zaujali v minulosti pri prvom mimoriadnom dovolaní a riadnom dovolaní meritórnú pozíciu, sa môžu z objektívneho hľadiska javiť ako zaujatí vo veci rozhodovania o druhom mimoriadnom dovolaní.
skutkový stav a základné fakty	Najvyšší súd v právnej veci žalobcu, proti žalovanému sťažovateľovi o zaplatenie 3 422 293,04 eur s príslušenstvom vedenej na Krajskom súde v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) pod sp. zn. 19 Cb 161/2002 o mimoriadnom dovolaní (ďalej aj „druhé mimoriadne dovolanie“) generálneho prokurátora proti rozsudku najvyššieho súdu č. k. 2 Obo 38/2014, 2 Obo 39/2014-1167 z 26. februára 2015 (vo výroku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou uložil žalovanému sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi 3 422 293,04 eur s 11,4 % úrokom z omeškania od 15. septembra 2002 do zaplatenia; ďalej aj „meritórny rozsudok“) rozhodol tak, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietol. Konanie o žalobe žalobcu a jeho právnych predchodcov proti sťažovateľovi predchádzajúce vydaniu napadnutého uznesenia trvá od 21. mája 2002, pričom 3. septembra 2008 bolo toto konanie právoplatne skončené v prospech sťažovateľa pôvodným právoplatným rozsudkom najvyššieho súdu (rozsudok č. k. 2 Obo 168/2007-564 z 3. septembra 2008, pozn.), ktorým bol potvrdený pôvodný právoplatný rozsudok Krajského súdu v Žiline (rozsudok č. k. 19 Cb 161/2002-487 z 12. mája 2005, pozn.). Tento stav podľa sťažovateľa trval až do 1. októbra 2009, keď na podnet právneho predchodcu žalobcu a vtedajšieho majiteľa spornej pohľadávky podal voči pôvodnému právoplatnému rozsudku najvyššieho súdu prvé mimoriadne dovolanie generálny prokurátor. Sťažovateľ uvádza, že na základe tohto prvého mimoriadneho dovolania bol potom pôvodný právoplatný rozsudok najvyššieho súdu zrušený (uznesením najvyššieho súdu č. k. 1 M Obdo V 15/2009-657 z 29. apríla 2010, pozn.), vec bola vrátená postupne až prvostupňovému súdu a súčasným výsledkom tohto konania je meritórny rozsudok (rozsudok najvyššieho súdu č. k. 2 Obo 38/2014, 2 Obo 39/2014-1167 z 26. februára 2015, pozn.) a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu.
z odôvodnenia	Ústavný súd viazaný (i) svojou ustálenou judikatúrou (najmä I. a III. senátu ústavného súdu) vo veci prieskumu prístupu najvyššieho súdu ako súdu rozhodujúceho o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, v zmysle ktorého najvyšší súd, argumentujúc, že v zásade každé dovolanie podané v občianskom súdnom konaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu otvára priestor pre posúdenie správnosti niektorých aspektov procesného postupu súdu, ktorý vydal dovolaním napadnuté rozhodnutie, a tým zároveň dáva určité vyhliadky na úspech dovolateľa v konaní o dovolaní, odmieta mimoriadne dovolania generálneho prokurátora ako nepripustné, ak dotknutý účastník konania nepodal dovolanie z dôvodov podľa § 237 OSP, a to aj v prípade, keď generálny prokurátor namieta v mimoriadnom dovolaní výlučne nesprávne hmotnoprávne posúdenie veci, ako aj viazaný (ii) výsledkom konania pléna ústavného súdu o zjednotení odchylných právnych názorov z 9. novembra 2016 a (iii) zjednocovacím uznesením pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2015 z 18. marca 2015, rešpektujúc zároveň (iv) judikatúru ESLP v sporoch sťažovateľov proti Slovenskej republike vo veciach týkajúcich sa rozhodovania najvyššieho súdu o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora a (v) spoločné

	<p>stanovisko občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu a obchodnoprávného kolégia najvyššieho súdu R 94/2015 z 20. októbra 2015, konštatuje, že najvyšší súd napadnutým uznesením, ktorým, odvolávajúc sa na judikatúru ESELP a zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2015, odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora z dôvodu, že podnecovateľ nepodal vo veci dovolanie, a teda „opomenul účinne hájiť svoje práva, ktoré zákon poskytuje dotknutej osobe“ a „opomenutie využitia opravného prostriedku nemôže byť nahradené mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora, ktorý má iný účel a podmienky“, konal a rozhodol v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu, v súlade so zjednocujúcim stanoviskom pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2015 a rešpektujúc pritom vlastnú judikatúru najvyššieho súdu a spoločné stanovisko občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu a obchodnoprávného kolégia najvyššieho súdu R 94/2015 z 20. októbra 2015.</p> <p>Na základe uvedeného nemožno (v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu) považovať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za také, ktoré by porušovalo sťažovateľom označené ústavné práva. Ústavný súd akceptuje (v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu) ako súladné s dikciou a duchom základného práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd odmietol mimoriadne dovolania podané z iných než zmätočných dôvodov z toho dôvodu, že sťažovateľ ako účastník konania, v prospech ktorého bolo mimoriadne dovolanie podané, nevyčerpal dovolanie podľa § 237 OSP.</p> <p>Podľa ústavného súdu sudcovia najvyššieho súdu tým, že vo veci sťažovateľa pred rozhodovaním o druhom mimoriadnom dovolaní (t. j. pred prijatím napadnutého uznesenia) rozhodovali vo veci opakovane a zaujali v minulosti pri prvom mimoriadnom dovolaní a riadnom dovolaní meritórnu pozíciu, môžu v očiach nestranného pozorovateľa vyvolať obavy, že daní sudcovia už majú na vec (aj vzhľadom na nemenný skutkový stav) vytvorený silný konštantný meritórny názor a pri hoci aj procesnom odmietnutí druhého mimoriadneho dovolania napadnutým uznesením už môžu (po opakovanom a viacnásobnom rozhodovaní v sťažovateľovej veci) pôsobiť v očiach tretích subjektov (nestranného pozorovateľa) nie nezaujato v prospech jedného účastníka konania, a to toho účastníka konania, v prospech ktorého (v tomto prípade v prospech žalobcu) v minulosti dvakrát meritórne rozhodli v rámci mimoriadneho dovolania a riadneho dovolania.</p> <p>Na základe opísaného právneho a skutkového stavu možno teda dospieť k záveru, že uvedení sudcovia sa môžu z objektívneho hľadiska javiť ako zaujatí vo veci rozhodovania o druhom mimoriadnom dovolaní, a preto ústavný súd vyhovel v tejto časti námietke sťažovateľa a konštatuje, že tým, že menovaní štyria sudcovia boli členmi senátu rozhodujúceho o druhom mimoriadnom dovolaní a napadnutom uznesení, došlo vzhľadom na už prezentované závery k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci nestranným a nezaujatým súdom v zmysle čl. 46 ods. ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. februára 2016 porušené boli.</u> <u>Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. februára 2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: III. ÚS 357/2013, III. ÚS 104/2016, I. ÚS 117/2016 ESELP: Thorgeir Thorgeirson v. Island, sťažnosť č. 13778/88, rozsudok ESELP z 25. 6. 1992, bod 51, Daktaras v. Litva, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok ESELP z 10. 10. 2000, bod 32</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>sudca-nestrannosť sudca-nezávislosť zaujatosť / predpojatosť súd-senát</p>

	mimoriadne dovolanie
--	----------------------

spisová značka	II. ÚS 863/2016
populárny názov	Dovolanie podané odsúdeným po zahladiení jeho odsúdenia
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	02.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 12 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 13 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 35 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 35 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 1
analytická právna veta	V trestnom konaní po zahladiení odsúdenia páchatel'a trestného činu nemožno odoprieť právo podať dovolanie len z dôvodu, že jeho odsúdenie bolo zahladené, keďže by tým neprimeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania došlo k obmedzeniu prístupu odsúdeného k súdnej ochrane, čím by sa zasiahlo do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ 9. decembra 2014 podal dovolanie proti uzneseniu krajského súdu zo 6. marca 2013, ktorým krajský súd zamietol jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 21. novembra 2012. Sťažovateľ uviedol, že najvyšší súd napadnutým uznesením jeho dovolanie odmietol z dôvodu, že skôr, ako bolo podané dovolanie, bolo 27. októbra 2014 na verejnom zasadnutí vydané uznesenie okresného súdu o tom, že sa sťažovateľ v skúšobnej dobe uloženej mu právoplatným rozsudkom okresného súdu osvedčil, a teda „fikcia zahladienia odsúdenia spôsobuje právny následok neexistujúceho odsudzujúceho rozhodnutia takej osoby, na ktorú sa hľadá akoby odsúdená nebola (§ 50 ods. 7 Trestného zákona), a teda NEEXISTUJE ODSÚDENIE, ktorým sa uložila sankcia“. Sťažovateľ uvádza, že najvyšší súd napadnutým uznesením jeho dovolanie odmietol podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku.
z odôvodnenia	Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdiť, či napadnutým uznesením najvyššieho súdu z 11. júna 2015 došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 1, čl. 35 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 4 a čl. 13 ods. 4 ústavy. K porušeniu označených práv malo podľa sťažovateľa dôjsť nesprávnou aplikáciou ustanovení Trestného poriadku týkajúcich sa posudzovania prípustnosti dovolania zo strany najvyššieho súdu, na základe ktorej najvyšší súd v rozpore so zákonom odmietol dovolanie sťažovateľa z dôvodu, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, odsudzujúce rozhodnutie osoby, u ktorej platí fikcia neodsúdenia, je potrebné považovať za právne neexistujúce. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí tiež ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v dovolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa na základe mimoriadneho opravného prostriedku domáha ochrany pred dovolacím súdom z dôvodov, ktoré výslovne upravuje procesné právo (II. ÚS 249/05). Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie ochrany v mimoriadnom opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodu na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní. Poskytnutie takej ochrany však neznamená len úspech v mimoriadnom opravnom konaní, ale každé rozhodnutie, ktoré odpovedá na obsah dovolania ústavne súladným spôsobom v rozsahu upravenom zákonom (čl. 46 ods. 4 ústavy). Podľa najvyššieho súdu odsudzujúce rozhodnutie osoby, u ktorej platí fikcia neodsúdenia, teda sa na ňu hľadá ako keby odsúdená nebola (či už táto fikcia nastane priamo na základe zákona, alebo po vykonaní niektorých druhov trestov, pozn.), je potrebné považovať za právne neexistujúce, a keďže predpokladom na

	<p>podanie dovolania je existencia odsúdenia páchatel'a, v prípade „ak nastal zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu stav zahľadania odsúdenia, ktorý má znamenať, že neexistuje odsúdenie, ktorým sa uložila sankcia, jeho dôsledkom musí byť aj to, že žiaden zo subjektov oprávnených na podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, už ho nemôže podať“.</p> <p>V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na to, že vo vzťahu k problematike (ne)prípustnosti dovolania proti právoplatnému konečnému rozhodnutiu vydanému v trestnom konaní po zahľadení odsúdenia páchatel'a trestného činu prijal uznesením č. k. PLz. ÚS 4/2015-11 z 18. marca 2015 zjednocujúce stanovisko, podľa ktorého: „Odsúdenému, ktorému bol uložený peňažný trest a ktorý tento uložený peňažný trest vykonal zaplatením sumy peňažného trestu, nemožno odoprieť právo podať dovolanie len z dôvodu, že jeho odsúdenie bolo zahľadené, keďže by tým neprimeraným spôsobom a v rozpore s podstatou a účelom inštitútu dovolania došlo k obmedzeniu prístupu odsúdeného k súdnej ochrane, čím by sa zasiahlo do podstaty a zmyslu základného práva na súdnu ochranu.“ Napriek tomu, že plénum ústavného súdu toto zjednocujúce stanovisko prijalo v súvislosti s odmietnutím dovolania ako neprípustného z dôvodu zahľadania odsúdenia iba na základe vykonania peňažného trestu, ústavný súd zastáva názor, že rovnaké východiská platia aj vo vzťahu k osvedčeniu sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia.</p> <p>V oboch prípadoch právoplatnosťou rozhodnutia (o tom, že sa odsúdený osvedčil, resp. o tom, že jeho odsúdenie bolo zahľadené, pozn.) platí fikcia neodsúdenia.</p> <p>Keďže z hľadiska povahy preskúmvanej otázky ide v predmetnej veci o obdobnú situáciu, ústavný súd vychádzal pri svojom rozhodovaní práve zo záverov uvedeného zjednocujúceho stanoviska pléna ústavného súdu.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu je z hľadiska prípustnosti dovolania bez významu, či sa v dôsledku zahľadania odsúdenia hľadá na osobu odsúdeného ako na osobu, ktorá odsúdená nebola, keďže z hľadiska prípustnosti dovolania je rozhodujúce to, či existuje odsudzujúce rozhodnutie a či toto nadobudlo právoplatnosť. Inak povedané, podmienkou podania dovolania je existencia samotného odsúdenia páchatel'a. Naopak, podmienkou dovolania nie je absencia zahľadania odsúdenia spojená so zákonnou fikciou neodsúdenia. Fikcia neodsúdenia sťažovateľa vyplýva z vykonania uloženého podmieneného trestu odňatia slobody na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku, pričom odopretím práva podať dovolanie proti takémuto právoplatnému rozhodnutiu by nebolo možné naplniť deklarovaný účel inštitútu dovolania, ktorým je odstrániť účinky založené nezákonným právoplatným rozhodnutím.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2015 porušené bolo.</u> <u>Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.</u> <u>Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ÚS SR: PLz. ÚS 4/2015, II. ÚS 249/05
súvisiace právne predpisy	zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov
klúčové slová	dovolanie-prípustnosť fikcia-právna

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 10/2017
populárny názov	Odňatie a prikázanie vecí v trestnom konaní

sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	12.01.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Právny názor nadriadeného súdu o prípustnosti odňatia veci miestne príslušnému súdu a jej prikázania inému súdu toho istého stupňa sa nemôže zakladať len na abstraktnej úvahe o rýchlejšom a hospodárnejšom prerokovaní veci, ale musí byť podložený konkrétnymi okolnosťami prerokovávanej veci.
skutkový stav a základné fakty	Okresný prokurátor v Lučenci podal 19. 6. 2007 na Okresný súd v Lučenci voči sťažovateľom obžalobu, pre spáchanie tr. činu podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 TZ v znení účinnom do 31. 8. 1999. Okresný súd v Lučenci rozsudkom z 23. 9. 2008, oslobodil sťažovateľov spod obžaloby s odôvodnením, že stíhané skutky nie sú trestným činom. Krajský súd v B. Bystrici uznesením z 28. 4. 2009 okresným prokurátorom napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s úpravou vysporiadať sa so všetkými relevantnými okolnosťami prípadu. Okresný súd rozsudkom zo 16. 2. 2010 opätovne oslobodil sťažovateľov spod obžaloby. Krajský súd uznesením zo 16. 8. 2011 aj tento rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie s príkazom rešpektovať ním vyslovený názor. Okresný súd ďalším rozsudkom z 24. 1. 2012 oslobodil sťažovateľov spod obžaloby pre nedostatok dôkazov. Krajský súd uznesením zo 6. 11. 2012 toto rozhodnutie okresného súdu zrušil. Okresný súd ostatným rozsudkom z 19. 11. 2013 zase oslobodil sťažovateľov spod obžaloby. Krajský súd uznesením zo 14. 10. 2014, opätovne zrušil rozsudok okresného súdu /i/ a vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol v inom zložení senátu /ii/. Prípisom podaným zo dňa 05.12.2014 predsedníčka Okresného súdu v Lučenci navrhla, aby predmetná trestná vec bola Okresnému súdu v Lučenci odňatá a prikázaná inému súdu na konanie a rozhodnutie. Krajský súd napadnutým uznesením zo 17. decembra vec odňal Okresnému súdu v Lučenci a prikázal ju Okresnému súdu Rimavskej Sobote, aby vo veci konal a rozhodol.
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu zo 14. októbra 2014 Za neopodstatnenú považoval ústavný súd námietku sťažovateľov, v rámci ktorej polemizujú s interpretáciou a následnou aplikáciou pravidla vyplývajúceho z § 325 Trestného poriadku, aplikáciou ktorého krajský súd nariadil okresnému súdu prerokovať a rozhodnúť ich vec v inom zložení senátu. Sťažovatelia túto námietku myšlienково prepájajú s porušením ich základného práva na zákonného sudcu, keďže označeným postupom krajského súdu bola ich vec odňatá pôvodnému zákonnému senátu okresného súdu. Sťažovatelia v tejto súvislosti konkrétne uvádzajú, že zákonnosť postupu odvolacieho súdu je predovšetkým determinovaná existenciou dôležitého dôvodu pre odňatie a následné prikázanie veci inému senátu toho-ktorého okresného súdu. V tejto súvislosti ústavný súd uviedol, že formulácia prvej vety § 325 Trestného poriadku je v naznačenom smere značne vágna, na rozdiel od druhej vety citovaného § 325 Trestného poriadku, ktorá výslovne požaduje existenciu dôležitých dôvodov, čo však ešte neznamena, že všeobecný súd je oprávnený takto postupovať kedykoľvek, bez toho aby takýto postup bol odôvodnený rozumnými dôvodmi, pretože akceptácia iného riešenia uvedenej situácie by bola v rozpore s princípom vylúčenia svojvoľného postupu orgánov verejnej moci ako jedného z komponentov právneho štátu. Z uvedeného potom možno urobiť záver, že ústavne akceptovateľný postup

odvolacieho súdu podľa § 325 prvej vety Trestného poriadku sa môže zakladať len na predpoklade existencie určitého kvalifikovaného dôvodu odôvodňujúceho takýto zásah do práva na zákonného sudcu, pričom takýto zásah musí byť proporcionálne vyvážený tak, aby jeho nevyhnutnosť nebolo možné spochybniť. V zásade možno súhlasiť so sťažovateľmi nastolenou tézou, podľa ktorej postup odvolacieho súdu, ktorým nariadi prerokovanie veci inému senátu súdu prvého stupňa, by nemal byť pravidlom, ale skôr výnimkou z pravidla, pričom s nimi už nemožno súhlasiť, ak namietajú arbitrárnosť postupu krajského súdu, ktorým nariadi prerokovanie ich veci inému senátu, v situácii, keď bol nútený štyrikrát zrušiť rozsudok okresného súdu pre závažné procesné nedostatky v jeho postupe súvisiace so zisťovaním skutkového stavu veci a jeho právneho hodnotenia. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že krajský súd už vo svojich predchádzajúcich zrušujúcich uzneseniach, ktorými v priebehu konania rušil oslobodzujúce rozsudky okresného súdu, opakovane formuloval konkrétne nedostatky týchto rozsudkov okresného súdu, pričom jeho postup bol v doterajšom priebehu konania vždy náležite odôvodnený a motivovaný snahou o objektívne zistenie skutkového stavu veci.

Ak krajský súd v takejto situácii považoval za kvalifikovaný dôvod na nariadenie prerokovania veci sťažovateľov inému senátu (§ 325 prvej vety Trestného poriadku), pretože uvedené okolnosti dosiahli intenzitu, ktorá vytvárala pochybnosti o celkovej nestrannosti senátu okresného súdu a objektivite súdneho konania, nemožno mu z ústavnoprávneho hľadiska nič vytknúť, pretože jeho rozhodnutie je v tomto smere dostatočne a presvedčivo odôvodnené.

Ústavný súd sa nestotožnil ani s tou argumentáciou sťažovateľov, v rámci ktorej namietajú, že krajský súd v podstate prikázal vec prerokovať inému predsedovi senátu, pretože z výroku, ako aj z odôvodnenia uznesenia krajského súdu zo 14. októbra 2014 jasne vyplýva, že pokyn adresovaný okresnému súdu súvisel s požiadavkou prerokovania ich veci v inom zložení senátu. V tejto súvislosti je tiež potrebné uviesť, že predmetná argumentácia sťažovateľov je irelevantná aj vzhľadom na to, že krajský súd uznesením zo 17. decembra 2014 vec sťažovateľov odňal a prikázal ju prerokovať a o nej rozhodnúť Okresnému súdu Rimavská Sobota.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu zo 17. decembra 2014

Zo znenia § 23 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že zákonodarca zvolil konštrukciu právnej normy s relatívne neurčitou hypotézou, aby so zreteľom na osobitosti toho-ktorého prípadu bolo možné naplniť jej obsah, a tak v konkrétnych skutkových okolnostiach spravodlivo posúdiť prípustnosť zmeny miestnej príslušnosti všeobecného súdu, pretože a priori nie je možné vylúčiť situácie, keď v konkrétnej veci môže byť na prerokovanie a rozhodnutie veci vhodnejší iný súd než ten, ktorý je miestne príslušný.

Je preto vždy na uvážení najbližšie spoločne nadriadeného súdu, či sa mu posudzovaný dôvod javí ako dôležitý, a to najmä s ohľadom na konkrétnu situáciu, pričom dôležitosť dôvodu, pre ktorý nadriadený súd odníme vec miestne príslušnému súdu a prikáže ju inému súdu v rámci svojho obvodu, je potrebné vždy posudzovať s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu a tento dôvod proporcionálne vyvážiť s ústavnou zásadou, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 ústavy).

Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu zo 17. decembra 2014 vyplýva, že myšlienková konštrukcia krajského súdu o odňatí mu veci sťažovateľov sa zakladá na zistení, že sudcovia okresného súdu vybavujúci trestnú agendu sú v danej trestnej veci vylúčení, pričom trestná vec sťažovateľov by mala byť pridelená sudkyňi, ktorá trestnú agendu nikdy v minulosti nevybavovala, a keďže ide o náročnú vec, krajský súd dospel k záveru, že vec sťažovateľov by sa mala prerokovať a rozhodnúť sudcom špecializujúcim sa na trestné právo. Krajský súd tak na základe konkrétnych okolností prípadu, sledujúc predovšetkým čo najrýchlejšie a najhospodárnejšie prerokovanie a rozhodnutie veci sťažovateľov, dospel k záveru, že v ich veci je dôvodné aplikovať pravidlo vyplývajúce z § 23 ods. 1 Trestného poriadku a ich vec odňať miestne príslušnému súdu.

	<p>Ústavný súd za týchto okolností nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby prehodnocoval skutkové a právne závery krajského súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom uvedeným v napadnutom rozsudku nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti tohto názoru a ani nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť názor krajského súdu svojím vlastným.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením krajského súdu zo 14. októbra 2014 a uznesením krajského súdu zo 17. decembra 2014</p> <p>Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého k porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov nemôže dôjsť samotným rozhodnutím konkrétneho orgánu verejnej moci, ale len jeho postupom (nečinnosťou, nesprávnym, resp. neefektívnym postupom a podobne). Z uvedeného vyplýva, že v prípadoch, ak sťažovateľ namieta porušenie tohto práva konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, nie jeho postupom, ústavný súd takú sťažnosť odmietne z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	ÚS SR: III. ÚS 258/05, III. ÚS 337/08, IV. ÚS 253/2011, IV. ÚS 742/2013
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	arbitrárnosť rozhodnutie-nepreskúmateľnosť prietahy v konaní trestné konanie

spisová značka	II. ÚS 126/2017
populárny názov	Porušenie zákonnosti, no nie ústavnosti
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	14.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd nemôže vysloviť porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru iba v dôsledku porušenia procesného predpisu v konaní všeobecného súdu o dovolaní, ak by ani v prípade, že by všeobecný súd v ďalšom konaní vytknutý nedostatok odstránil, v dôsledku jednoznačnej zákonnej úpravy ani teoreticky by neprichádzalo do úvahy, aby súd dovolaniu sťažovateľa vyhovel.
skutkový stav a základné fakty	<p>V právnej veci žalobcu proti sťažovateľovi ako žalovanému bolo uznesením Okresného súdu Michalovce z 9. januára 2015 nariadené predbežné opatrenie, ktorým sa sťažovateľovi zakázalo nakladať s nehnuteľnosťami, resp. spoluvlastníckymi podielmi v jeho vlastníctve. Uznesením Krajského súdu v Košiciach z 8. apríla 2015 bolo uznesenie okresného súdu v časti zmenené tak, že sťažovateľovi sa zakázalo po dobu jedného roka od doručenia uznesenia nakladať s nehnuteľnosťami, resp. spoluvlastníckymi podielmi v jeho vlastníctve. Napokon uznesením najvyššieho súdu z 9. septembra 2015 bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu.</p> <p>Porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru vidí sťažovateľ v tom, že hoci podal proti uzneseniu krajského súdu tzv. neúplné (<i>blanko</i>) dovolanie, okresný súd ho v rozpore s ustanovením § 241 ods. 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) nevyzval na doplnenie neúplného dovolania (na uvedenie dovolacích dôvodov, rozsahu napadnutého rozhodnutia a návrhov na doplnenie dokazovania), čo viedlo k tomu, že najvyšší súd dovolanie odmietol pre neprípustnosť. Tento nesprávny procesný postup okresného súdu nenapravil ani najvyšší súd.</p>

z odôvodnenia	<p>K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením okresného súdu z 9. januára 2015 a uznesením krajského súdu z 8. apríla 2015</p> <p>Sťažovateľ svojou sťažnosťou napáda aj súvisiace uznesenie okresného súdu v spojení s predmetným uznesením krajského súdu. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu dovolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.</p> <p>Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci.</p> <p>K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu z 9. septembra 2015</p> <p>Ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že nie je alternatívnou ani opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ani orgánom ochrany zákonnosti, ale nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Je síce pravdou, že v jednom zo svojich skorších rozhodnutí ústavný súd vyslovil, že porušením čl. 46 ods. 1 ústavy je každé porušenie zákona upravujúceho konanie pred súdom [(porov. I. ÚS 26/94, č. 2/1994 Zbierky nálezov a uznesení ústavného súdu (ďalej len „ZNaU“)], tento názor sa v neskoršej judikatúre neudržal. Podľa v súčasnosti už ustálenej judikatúry sa nie každé porušenie zákonnosti považuje zároveň za porušenie ústavnosti (porov. v tomto smere už II. ÚS 23/96, č. 6/1997 ZNaU, ale napr. aj II. ÚS 273/2013). Podľa ústavného súdu je teda pri posudzovaní nedostatkov v postupe všeobecného súdu pred vydaním napadnutého rozhodnutia vždy potrebné uvážiť, do akej miery prípadné porušenie zákona zakladá pre sťažovateľa aspoň trochu reálnu možnosť dosiahnuť iné (pre neho priaznivejšie), nové rozhodnutie. Ak takáto možnosť neexistuje, pretože napadnuté rozhodnutie je správne a ani prípadné odstránenie vytýkaného nedostatku v novom konaní by neumožnilo všeobecnému súdu rozhodnúť inak, pre sťažovateľa priaznivejšie, treba podľa názoru ústavného súdu považovať takýto procesný nedostatok – hoci by aj bol porušením zákona – len za porušenie zákonnosti, no nie ústavnosti.</p> <p>Na základe týchto úvah dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľom vznesená námietka by v okolnostiach danej veci nemohla byť akceptovateľná, aj keby najvyšší súd vyzval sťažovateľa na doplnenie svojho „blanko“ dovolania. Najvyšší súd totiž po preskúmaní napadnutého uznesenia správne konštatoval, že dovolanie „<i>odporcu smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, preto dovolanie proti nemu je v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. neprípustné</i>“. Na uvedenom zistení by vôbec nič nemenila ani skutočnosť, pokiaľ by sťažovateľ svoje dovolanie – po výzve všeobecného súdu – riadne odôvodnil. Okrem uvedeného napriek tomu, že sťažovateľ „<i>procesné vady konania v zmysle § 237 a/ až g/ O.s.p. nenamietal</i>“, najvyšší súd (ex offio) preskúmal napadnuté konanie aj z tohto pohľadu a dospel k záveru, že „<i>ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo</i>“. Z uvedeného vyplýva, že v zásade by sa na veci nič nemuselo zmeniť ani vtedy, keby sťažovateľ svoje dovolanie na základe výzvy riadne odôvodnil. Najvyšší súd sa vo svojom uznesení s procesnými vadami v zmysle § 237 OSP aj tak zaoberal, a preto podľa názoru ústavného súdu nemožno pochybenie najvyššieho súdu spočívajúce v nevyzvaní sťažovateľa na odôvodnenie svojho dovolania považovať za natoľko intenzívne, aby zasahovalo do ústavnej sféry, na ochranu ktorej je ústavný súd povolaný (porov. už citovaný čl. 124 ústavy). Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol v tejto časti sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	ÚS SR: II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07, II. ÚS 273/2013
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	dovolanie-dovolacie dôvody dovolanie

spisová značka	II. ÚS 135/2017
populárny názov	Zodpovednosť daňových orgánov
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	01.03.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Daňové orgány, ktoré podali vo veci sťažovateľa oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, o ktorých sa dozvedeli pri výkone úradnej činnosti, nemôžu byť brané na zodpovednosť za začatie trestného stíhania (v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom) voči sťažovateľovi (žalobcovi), keďže povinnosť posúdiť, či oznámené skutočnosti odôvodňujú začatie trestného stíhania, patrí do pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa ako žalobca v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I domáhal náhrady škody v sume 169 388,49 € s príslušenstvom, ktorá mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom daňového orgánu, ktorý v súvislosti so svojou úradnou činnosťou podal podnet na začatie trestného konania, ktoré bolo neskôr súdom voči žalobcovi zastavené, a tiež škody spôsobenej vyrubení daňovej povinnosti žalobcovi, ktorú uhradil na základe právoplatných rozhodnutí daňových orgánov. Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 29. mája 2014 zamietol sťažovateľovu žalobu s odôvodnením, že v konaní neboli preukázané zákonné predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú nezákonnými rozhodnutiami, keďže tieto neboli zrušené. Proti označenému rozsudku súdu prvého stupňa podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozhodnutím tak, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie tvrdiac, že konanie súdov je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 21. septembra 2016 dovolanie sťažovateľa odmietol ako procesne neprípustné.
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru K sťažostnej argumentácii smerujúcej výlučne k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu sú ústavne akceptovateľným spôsobom popísané všetky rozhodné skutočnosti, z ktorých odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom napadnuté rozhodnutie obsahuje právne posúdenie veci, ktoré je zrozumiteľné a logické, a preto z ústavného hľadiska neexistuje dôvod, na základe ktorého by ústavný súd mal do neho zasiahnuť. Na tomto závere nemôže nič zmeniť odlišný právny názor sťažovateľa. Na účely preskúmania postupu a zákonnosti rozhodnutí daňových orgánov mohol sťažovateľ v zákonnej lehote podať proti právoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu druhého stupňa správnu žalobu a v rámci takto začatého konania predostrieť svoju argumentáciu o nedostatočne zistenom skutkovom stave správnymi orgánmi, resp. namietat' nevykonanie dôkazu, ktorý považoval za kľúčový. Takýto postup však sťažovateľ neuplatnil. Prostredníctvom súdneho konania o náhradu škody nemožno dosiahnuť ani zrušenie predmetných rozhodnutí v daňovej veci, ani ustálenie nesprávnosti postupu daňových orgánov, ktorý predchádzal vydaniu takýchto rozhodnutí. Ústavný súd považuje za vhodné ešte zdôrazniť, že oslobodenie spod obžaloby vo veci daňového trestného činu nemá za následok nesprávnosť či nezákonnosť rozhodnutia v daňovej veci (v posudzovanom prípade určenie zvýšenia dane z pridanej hodnoty sankčnej povahy a vyrubenie rozdielu dane z pridanej hodnoty

	<p>a dane z príjmov fyzických osôb). Skutková podstata trestného činu totiž svojou konštrukciou zahŕňa subjektívnu stránku trestného činu a v trestnom konaní sa uplatňuje prezumpcia neviny s dôkazným bremenom na strane obžaloby. V daňovom konaní však znáša dôkazné bremeno o splnení všetkých zákonných predpokladov pre oprávnené uplatnenie dane z pridanej hodnoty sám platiteľ dane a skutková podstata daňovej sankcie (vo forme sankčného zvýšenia dane z pridanej hodnoty) neobsahuje všetky prvky skutkovej podstaty trestného činu. O to viac nemožno od oslobodenia spod obžaloby pre trestný čin odvodzovať dôvod nesprávneho určenia daňovej povinnosti uhradiť daň (z príjmu, či dane z pridanej hodnoty).</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ustálil, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vychádzajúc z tejto skutočnosti, ústavný súd konštatuje, že keďže došiel k záveru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	ÚS SR: I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06
súvisiace právne predpisy	zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	náhrada škody (ujma)-majetková ujma daň-dokazovanie v daňovom konaní

Nález - priet'ahy:

spisová značka	II. ÚS 784/2016
populárny názov	Extrémne priet'ahy v trestnom konaní
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	14.03.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	O neefektívnom postupe okresného súdu svedčí aj skutočnosť, že jeho meritórne rozhodnutia (rozsudky z 9. novembra 2001 a zo 4. augusta 2008) boli odvolacím krajským súdom zrušené a vec bola opakovane vrátená okresnému súdu.
skutkový stav a základné fakty	Prokurátorka Okresnej prokuratúry Kežmarok (ďalej aj „okresná prokuratúra“) podala 2. januára 2001 na sťažovateľa obžalobu pre trestný čin útoku na verejného činiteľa podľa § 155 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) a § 156 ods. 3 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon z roku 1961“), o ktorej vedie okresný súd konanie, ktoré dosiaľ nebolo právoplatne skončené.

<p>z odôvodnenia</p>	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.</p> <p>Predmetom napadnutého konania okresného súdu je rozhodovanie o obžalobe z 2. januára 2001 podanej proti sťažovateľovi pre trestný čin útoku na verejného činiteľa podľa § 155 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) a § 156 ods. 3 v tom čase platného a účinného Trestného zákona z roku 1961. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že ide o trestnú vec, ktorá tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov a spravidla sa nevyznačuje zvýšenou skutkovou alebo právnou zložitost'ou. Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 6 T 2/2001 podľa názoru ústavného súdu nemožno vyvodit', že by doterajšia zjavne neprimeraná dĺžka napadnutého konania bola primárne spôsobená právnou alebo skutkovou zložitost'ou posudzovanej veci, pričom ani zákonný sudca vo svojom vyjadrení k sťažnosti nepoukazuje na zložitost' veci. Napriek uvedenému ústavný súd vzal do úvahy, že na plynulosť priebehu napadnutého konania objektívne vplyva skutočnosť, že sťažovateľ sa zdržiava v zahraničí (USA). Primerane zohľadňujúc uvedenú skutočnosť, ústavný súd konštatuje, že právna alebo faktická zložitost' posudzovanej veci nie je skutočnosťou, ktorá by podstatnou mierou prispela k (doterajšej) zjavne neprimeranej dĺžke napadnutého konania. Z hľadiska hodnotenia povahy veci ústavný súd vzal tiež do úvahy všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre ESLP, podľa ktorej sa primeraná lehota na konania v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citel'ného zásahu do sféry osobnostných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (II. ÚS 32/03, I. ÚS 80/06, IV. ÚS 449/2010).</p> <p>Pri hodnotení správania sťažovateľa ako obžalovaného v napadnutom trestnom konaní ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mohla byť osobitne pričítaná na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľ sa síce dlhodobo zdržiava v zahraničí, v konaní využíva svoje oprávnenie na podávanie procesných návrhov (návrh na delegáciu veci, námietka zaujatosti), tieto skutočnosti však podľa názoru ústavného súdu nevytvárali v napadnutom konaní takú prekážku, ktorá by okresnému súdu v relevantnej miere bránila postupovať sústredenejšie smerom k meritórnemu rozhodnutiu. Ústavný súd preto v okolnostiach posudzovanej veci konštatuje, že správanie sťažovateľa nemalo na (doterajšiu) celkovú dobu trvania napadnutého konania (viac ako 16 rokov) žiadny zásadnejší negatívny vplyv.</p> <p>Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnost'ou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnost'ou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).</p> <p>Z doterajšieho priebehu napadnutého konania popísaného v časti I tohto nálezu vyplýva, že ide o konanie poznačené dlhodobou neodôvodnenou nečinnost'ou okresného súdu (obdobie od 21. marca 2003 do 14. septembra 2004, obdobie od 6. októbra 2004 do 19. februára 2008, obdobie od 23. septembra 2010 do 24. mája 2012, celý rok 2016), pričom doba, v ktorej okresný súd nevykonal žiadny úkon smerujúci k rozhodnutiu veci, dosahuje takmer 10 rokov. Podľa názoru ústavného súdu je postup okresného súdu v napadnutom konaní poznačený aj neefektívnou, resp. nesústredenou činnost'ou (napr. opakované nedoručenie predvolania sťažovateľovi ako obžalovanému a následné odročenie pojednávani z dôvodu jeho neprítomnosti, odročovanie pojednávani z dôvodu neúčasti predsedu senátu, resp. prísediacich, odročovanie pojednávani z dôvodu</p>
-----------------------------	---

	<p>neúspešného predvedenia svedkov, opakované predčasné predloženie spisu krajskému súdu na rozhodnutie o uplatnených opravných prostriedkoch), čo taktiež významnou mierou prispelo k celkovej dĺžke napadnutého konania. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou (napr. IV. ÚS 98/2012) pričítal na ťarchu okresného súdu aj skutočnosť, že jeho meritórne rozhodnutia (rozsudky z 9. novembra 2001 a zo 4. augusta 2008) boli odvolacím krajským súdom zrušené a vec bola vrátená prvostupňovému súdu z dôvodov, ktoré taktiež svedčia o neefektívnom postupe okresného súdu v napadnutom konaní (nejasné a neúplné skutkové zistenia okresného súdu; nesprávne zloženie konajúceho senátu; konanie v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonom ustanovené podmienky; nerozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej obžalovaným pred meritórnym rozhodnutím).</p> <p>Nad rámec dosiaľ uvedeného ústavný súd poukazuje aj na skutočnosť, že doterajšia dĺžka napadnutého konania presahujúca 16 rokov je v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná a sama osebe je spôsobilým dôvodom na vyslovenie porušenia základného práva účastníka, resp. strany takého konania, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. IV. ÚS 127/08, IV. ÚS 155/09, IV. ÚS 82/2010).</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 2/2001 porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu Kežmarok prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 2/2011 konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 8 000 eur a náhradu trov konania.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	<p>prieťahy v konaní-extrémne prieťahy v konaní-nečinnosť prieťahy v konaní-neeфекtívny postup trestné konanie zadosťučinenie-rozsah</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.